TUNTURILATU 2/2023

Kirsi Tenhunen

Marjatta Nuutisella lepotauko siimeksessä Litokairassa.

Tsietsa retkeili suometsäerämaassa 8

Jotokselle ehtii vielä mukaan 4

Huikopalaa karjalaisittain 5

Puoli vuosisataa täynnä 6–7

Susikyrössä riitti lunta 8

”Puupäitä” UKK-puistossa 12

Tervehdys tunturilatulaiset

Kesä on nyt täällä, nurmi ja lehtipuut vihertävät ja kylmää pelkäävälle ulkoruokintakausi viimein alkaa. Meillä muillahan kausi on 12 kuukautta vuodessa.

Kevätkokouksessa Nurmeksessa oli jo ilahduttavan paljon väkeä, yli 50 henkeä. Näyttäisi siltä, että korona ei enää karkoita osallistujia.

Kokousviikonlopun yhtenä ohjelmana oli ryhmätyö, jossa viidellä rastilla keskusteltiin ja ideoitiin Tunturiladun toiminnasta, toiminnan haasteista ja kehitystarpeista.

Paljon hyvää keskustelua ja ehdotuksia, joista nyt tulevaisuustoimikunta tekee koosteen ja yhdessä hallituksen kanssa siirtää toiminnan kehittämiseen.

Näyttäisi siltä, että toiminnassamme on paljon hyvää. Kämpät koettiin tärkeiksi, ja niiden kehittämiseen kannattaa panostaa. Erilaisia parannusehdotuksia tuli useita, ja ne viedään kämppätoimikunnalle eteenpäin jalostettavaksi.

Muualla tässä lehdessä on ilmoitus, jossa kehotetaan osallistumaan oman alueen tapahtumiin joihin voi anoa toiminta-avustusta. Tämähän ei siis koske pelkästään kerhoja, vaan ryhmä tunturilatulaisia voi osallistua Tunturiladun toimintaa edistäviin hankkeisiin ja anoa näihin samaista toiminta-avustusta.

Nyt vaan ideoimaan yhteistyötä alueiden muiden toimijoiden, joko latuyhdistysten tai muiden sidosryhmien kanssa.

Ja vielä lopuksi mutta ei vähäisenä. Yhtenä aiheena kevätpäivien keskusteluissa oli, ”mitä minä tai kerhoni on tehnyt toiminnan elvyttämiseksi”? Tästä keskusteltiin osallistujien kanssa, mutta tätä kannattaa itse kunkin miettiä. ettei käy niin, että viimeinen sammuttaa valot.

Alkukesän terveisin

Paavo

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti postitetaan jäsenille Latu & Polku -lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Paavo Ahonen
Veitsitie 14 A 9,01640 VANTAA
puh.040 527 4639
pkahonen@gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala,
puh. 050 5234 844
osatu7997@gmail.com
Tiedotustoimikunta 2023:
Satu Ojala (pj), Paavo Ahonen, Iitu Gerlin, Mikko Suominen, Taina Jääskeläinen.
sähköposti: tiedotus@tunturilatu.fi
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm, ¼ sivu 290 euroa, ½ sivua 540 euroa, koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Asemakuja 2, 32700 HUITTINEN
Painopaikka:
Sanoma Manu, Tampere
Ilmestymisaikataulu 2023:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
3	**1.8.**	**6.9.**
4	**24.10.**	**29.11.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun jäsenpalvelun kautta, puh. 09 8567 7450 tai jasenpalvelu@suomenlatu.fi tai postitse:
Suomen Latu ry, Jäsenpalvelu, Olympiastadion Paavo Nurmen tie 1, 00250 Helsinki

SUOMEN LATU

Vuoden 2023 kolmas lehti

ilmestyy 6. syyskuuta.
Aineistot tähän lehteen on toimitettava 1.8.2023 mennessä osoitteella osatu7997@gmail.com

KANNESTA KANTEEN

Retkiruokia ja luonto-oppia

Ulla Hannelius: Boreaalisen havumetsän paratiisi, 142 s. Julkaisija: Kustannus HD

Ulla Hannelius tunnetaan tunturilatulaisena ja johtajasuden arvon saaneena vuosikymmeniä Lapissa liikkuneena vaeltajana. Nyt hän on koonnut tietoa luonnosta ja sen aineksista ruokapöytään. Kirjan nimen alaotsikkona on ”Villiruokaa ja luonnon antimia”, mikä kuvaa hyvin kirjan sisällön.

Kirjan sisältöä on lyhyesti vaikea tiivistää. Alussa käydään läpi vuodenaikoja, korvasieniaikaa, vietetään kirjoittajan häitä Saimaan valssin tahdissa ja siinä samassa tulee esiteltyä, miten tehdään hiirenkorvanektari ja voikukkamarmeladi.

Kasvien hyödyntämisessä on hyvä tuntea luonnonkasvien omat torjunta-aineet. Niistä on paljon tietoa kansanperinteessä. Ja kun käytetään yhä enemmän luonnonkasveja, tulee tiedostaa, että kasveissa voikin olla pieniä määriä jopa myrkyllisiä aineita.

Kirjassa pohditaan metsänhakkuita, hiilinieluja ja luontokatoa ja myös metsiin liittyviä myyttejä. Jotkut jopa halaavat puita ja se menee kirjoittajan mielestä hupsuttelun puolelle.

Mutta joillekin voi halaamisestakin tulla hyvä mieli.

Saimaan kalat tulevat tutuksi, samoin sienet ja marjat. Näiden osalta on todettava monipuolinen valokuvaliite, joka avaa kirjoittajan elämänympäristöä ja kuvaa hyvin kasveja ja sieniä ja jopa rapuja. Kirjan loppuosassa kerrotaan metsän vihollisista, kuten tervasrososta ja kaarnakuoriaisista.

Kirjan lopussa on kerrottu perusteellisesti isohirvenjäkälästä ja miten jäkälää voidaan jauhettuna käyttää leipään, velleihin, pataruokiin ja jopa mehukeittoihin.

Kirja päättyy boreaalisen havumetsän kuninkaan eli karhun esittelyyn ja karhusta tehtäviin ruokiin. Lopussa on monipuolinen lähdeluettelo.

Tämän kirjan lukemalla on aikamoinen luontokokki ja kirjan antia voi esitellä muillekin pieninä ripauksina ja kesällä luonnonantimista voi tehdä tuotoksia, joita voi viedä lahjaksi.

Kirja on omistettu suomalaisille perheenemännille, jotka viihtyvät kesämökillä ja keittiössä.

Mutta kyllä se sopii hyvin miehellekin. Luonnosta löytyy niin paljon syötävää ja nautittavaa, että boreaalisen havumetsän salaisuudet olisi itse kunkin hyvä oppia tuntemaan.

Kirjaa voi osata kirjakaupoista tai tilata kirjoittajalta upihkala@gmail.com, hintaan euroa 20 plus postikulut.

Antti Karlin

Ulla Hannelius on kirjoittanut useampia luontokirjoja. Tuorein teos vie metsään ja nauttimaan luonnon antimista.

Terveiset Vihttasta

Vihtta on päässyt hyvään alkuun. PRH toimi nopeasti ja kerho saatiin rekisteröidyksi.

Vihttan hallitus piti ensimmäisen kokouksensa nykyaikaisesti verkossa. Toinen kokous olikin jo ulkona, kuten kunnon retkeilykerhon kokoukseen sopiikin. Ilma oli sen verran viileä, että sormet olivat kohmeessa, mutta ajatukset lensivät. Kuvassa pohdimme tulevaa toimintaa.

Kerhon ensimmäinen retki on toteutettu, grillattiin ”kaatopaikalla”. Seitsemän hengen ryhmä käveli vielä lumisessa maisemassa Vaasan Kalarannasta noin seitsemän kilometrin matkan Majakkakiven grillipaikalle, joka on vanhan kaatopaikan laidalla. Alueesta on tulossa virkistysalue ja sinne pääsee uudistettua rantareittiä pitkin. Kun porukka pääsi perille, tulet oli jo sytytetty. Kaksi ihanaa kerhon jäsentä oli tuonut puut vähän lyhyempää reittiä ja tehnyt valmistelut.

Huolto siis pelasi erinomaisesti ja päästiin pian grillaamaan makkaroita – sujahtipa nuotioon myös mystinen nyytti, jonka sisältä löytyi omistajalleen päivän ateria.

Mukavan ja leppoisan tauon jälkeen olikin hyvä lähteä tarpomaan takaisin Kalarantaan. Aurinko oli jo laskemassa, mutta ehdimme lähestyvän hämärän aikana kotiin.

Toukokuun retkelle kokoonnuimme Pilvilammen parkkipaikalle. Kiersimme Pilvilammen, josta saadaan käytävesi Vaasan alueelle. Tutustuimme matkan aikana Vaasan Ladun ylläpitämiin laavuihin/grillikatoksiin. Upeita ja hyvin hoidettuja paikkoja Olisikohan pitänyt tehdä tulet jokaisella seitsemällä tulipaikalla? Matkaa tällä kertaa noin 12 kilometriä.

Elokuussa meidät löytää Vaasan Taiteiden yöstä (10.8.) Vielä tässä vaiheessa emme tiedä, missä päin kaupungin keskustaa meillä on leiripaikka telttoineen, riippumattoineen ja leiritulineen. Haluamme viestiä luonnon hyvästä vaikutuksesta elämäämme.

Vaasan marssi marssitaan heti perään 11.–13.elokuuta. Matkoja on 10 ja 43 kilometrin välillä. Sinne yritämme saada joukkueen, joka näkyy ja kuuluu ja ennen kaikkea liikkuu.

Suomen Ladun Nuku yö ulkona -kampanjaan osallistumme myös 26.8. jollain tavalla.

Vihtta löytyy kotisivujen lisäksi myös Facebookissa ja Instagramissa.

Tulepa mukaan retkille ja tapahtumiin – vaikka olisit vain sopivasti piipahtamassa Vaasassa

Iitu Gerlin
Vihttan puheenjohtaja

Vihttan hallitus piti kokouksen ulkona Pilvilammella.

Johanna Yli-Opas

Grillaushetki Majakkakivellä.

LAPIN AUTIOTUVAT

Näkkälän Välitupa

Välitupa sijaitsee Kaijanmaalla Hetasta pohjoiseen kulkevan polkutien varrella puolivälissä Näkkälään mennessä. Samalla paikalla, tai sen läheisyydessä, on autiotupia ollut jo toista sataa vuotta. Vanhoissa muisteluksissa paikalla sijainnutta tupaa on kutsuttu *Kaijanmaan Puolituvaksi.*

Kaikissa Kaijanmaan tuvissa on kummitellut. *Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran* kortistoista löytyy enontekiöläisen *Erkki Pastisen* vuonna 1949 kirjaama muistelus. Kertojana on *Armas Niemelä* (synt. 1894) Enontekiön Näkkälästä:

–Ja mitenkä otti se piru majansa siihen Kaijanmaan pirttiin? no se muisteli Näkkälän Antin isä (Salomon Näkkäläjärvi), että ennen kuin puolitupa rakennethin, yksi mies tuli Norjasta Suomihin. Siit’ on noin 80 vuotta kulunut .

–Se kulki Näkkälän kautta, eikä sitä miestä koskhan tiettynyt Hetthan.

Kului se joku vuosi, kun Matti Valkun ja Aukku-vainan isä (=Matti Muotkajärvi) tuli Kaijanmaahan tekemhän sitä tuppaa ja löyti sen ojan varresta sen miehen luut. Siihen se oli hirttäytynny. Ei sitä ollut kukkan tuntenut sen eläissä. Vieras mies se oli, suomalainen, suuri ja tumma mies.

Ja siihen se hakkasi mattivainaa sen tuvan.

Sitä piti se Näkkälän Antin isä pahana, että Matti pani sen tuvan ihan siihen luitten paikalle. Sillä se kai, piti, piru kortteeria siinä tuvassa. On se monta miestä pölättänny tuvalta yön selk’hän, Alatalon Toivonkin. Vielto-Tuomasta myös pöljätti ja monia muita.

Edellä kerrotun perusteella Kaijanmaan Puolitupa olisi rakennettu 1870- luvun puolivälissä.

Nykyinen Välitupa on rakennettu vuonna 1970 ja on jo muutamaan kertaan remontoitu. Pari kertaa olen käynyt tuvalla kesäaikaan ja yksittäisiä mäntyjä sekä koivupusikkoa kasvava tasainen ympäristö on tehnyt puistattavan vaikutelman.

Talvella olen ollut tuvassa kaksi yötä ja silloinkin vaikutelma on ollut ankea ja olo levoton. Onko syynä ollut alitajuntaan jääneet kummitustarinat vai se, että on tottunut hienompiinkin maisemiin? Yhtenä syynä voi olla tuvan vierestä kulkeva vanha postipolku, jossa saattoi kulkea kaikenlaista hiippailijaa.

Ikäsusi Terttu Civil oli vuonna 1978 vetämässä pitkää Johtajasusivaellustaan ja olin neljän hengen ryhmässä mukana ”valvojana”. Aloitimme hiihtovaelluksen Kilpisjärven Ailakkalahdesta ja Korsatuvan mutkan kautta päätimme retken Susikyröön.

Vaelluksen puolivälissä, pitkän päivätaipaleen jälkeen, ajattelimme yöpyä *Tengerijärven* kämpässä, jonka sijainnista ei ollut muuta tietoa kuin, että se on järven niemessä.

Pimeässä yössä kolusimme niemeä ristiin rastiin. Kämppää ei löytynyt, joten päätimme hiihtää vielä viitisen kilometriä Välituvalle, jonne tulimme aamuyöstä.

Pitkän päivätaipaleen jälkeen maistui pitkät unet. Puolen päivän jälkeen päätimme pitääkin lepopäivän ja käydä päivännäöllä etsimässä Tengerijärven kämppää. Omia latuja seuraten tulimme takaisin Tengerijärven niemelle ja siellä totesimme, kuinka ”päättömästi” olimme ympäristössä hiihtäneet. Latuja meni ristiin rastiin ja muutaman kerran jopa kämpän palaneiden hirsien ylitse.

Välituvalle palattuamme kulutimme iltaa *”Kaijanmaan Viljamia”* kiusaten. Loikoilimme turvallisesti ylälaverilla ja pitkän narun päässä olevan juustonpalan avulla juoksutimme sekä hyppyytimme poloista myyrää.

Kummittelusta emme tehneet havaintoja. Ehkä syynä oli reipashenkinen ja meluisa porukkamme, joka ei menneitä muistellut.

Mutta...

Yksinäinen vaeltaja, joka majoittuu tupaan herkällä mielellä, saattaa kummituksen vielä tavata.

Joutenkulkija jostakin

Välitupa oli vuonna 2006 ulkopuolelta vielä kummituskämpän näköinen, mutta sisällä lakatut ja höylätyt kalusteet pölättää kummitustakin.

Vielä ehdit mukaan vesille Ounasjokijotokselle

Jaspis Toivonen

Kaikenlaiset vettä pitävät ja vesillä kulkevat kulkuneuvot kutsutaan mukaan. Joskus saattaa kulkuväylää yllättää ja veneilijä joutuu veden varaan irrottamaan venhoa kiveltä.

Jokitapahtuma Ounasjokijotos järjestetään kuluvana kesänä 8.–9. heinäkuuta Kittilässä Ounasjokilain 40-vuotisjuhlan kunniaksi.

40 vuotta sitten järjestettiin ensimmäinen jokitapahtuma, sillä joki haluttiin suojeluun voimalaitosrakentamiselta. Liikkeelle lähdettiin Hetasta Ounasjärveltä ja kovimmat laskivat aina Rovaniemelle asti.

Turhaan ei soudettu, sillä Ounasjokea suojeleva laki astui voimaan syyskuussa 1983. Ounasjoki on Suomen pisin valjastamaton joki, joka on lisäksi Kemijoen pisin (noin 300 kilometriä) kokonaan Suomen rajojen sisäpuolella oleva sivujoki.

40-VUOTISEN SUOJELUN KUNNIAKSI

Tunturikerho Njalla ry kutsuu nyt kaikki mukaan juhlimaan jokea ja sen upeita melontamahdollisuuksia. Ounasjokijotoksessa vesillä ollaan kaikilla joelle soveltuvilla vesikulkuneuvoilla eli olipa sinulla sitten kanootti, kajakki, kumi- tai soutuvene, niin mukaan vain!

Juhlajotoksella matkaan ei lähdetä enää Hetasta, vaan Raattaman alapuolelta ja päivämelojat päättävät urakan Tepastoon, siitä voi sitten seuraavana päivänä jatkaa Könkäälle asti.

Matkalla on kaikkiaan 21 koskea, jotka ovat pääosin ykkösluokan koskia. Järjestäjän jokioppaat ohjaavat porukan parasta väylää pitkin, joten kaikki selviävät kyllä turvallisesti kuohuista huolimatta.

Ja kyllä Lapin vesissä kestää myös uida jo heinäkuussa. Veden korkeuden määrää kesän kulku, joten voi olla runsaampia virtoja tai matalampaa vettä, joka asettaa haasteensa koskipaikkojen kivikoilla. Pohjakosketuksia saattaa tulla, vaikka miten hyvin oikea väylä löydetään.

Jotos alkaa Raattamakosken alta lauantaina 8.7. ja päivän maali on Tepastossa, jossa rantaudutaan Ounasrannan majoille ja vietetään mukava ilta. Lakia juhlistava muistomerkki paljastetaan, jokiurheilijat pääsevät saunaan ja saavat ruokaa, lisäksi Tepaston kyläyhdistys järjestää iltamat tansseineen.

Tukikohtana on Wild Stay Ounasrannan majat, jonka pihapiirissä voi myös majoittua esim. asuntoautossa tai -vaunussa tai pystyttää teltan. Yrityksellä on mukava majoitustarjous (netissä) jotokseen osallistuville. Tokihan myös Susikyrö on likellä.

Jotos päättyy sunnuntaina 9.7. Könkäälle, jossa rantaudutaan kylän pohjoispään veneenlaskupaikalle. Molempien päivien aikana Njalla järjestää tauon rannalla matkan puolivälissä nokipannukahvien ja hiukopalan merkeissä.

Raattamasta Tepastoon matka kestää 5–8 tuntia ja Tepastosta Könkäälle 4–6 tuntia.

Päivä on takuulla ikimuistoinen ja mielenkiintoinen, sillä paikalle saadaan myös vanhoja lakia ajaneita konkareita muistelemaan, millaista se aika oli.

ILMOITTAUDU MUKAAN!

Ilmoittautumisaikaa on 18. kesäkuuta asti, ilmoittaudu sähköpostilla osoitteeseen njallary@gmail.com

Hintatiedot näet tämän lehden Ounasjokijotos-ilmoituksesta.

Hintaluokat ovat erikseen omilla välineillä liikkuville tai järjestäjän kautta hankituilla vuokrakanooteilla. Lisäksi on kaksi eri hintaa riippuen siitä, osallistuuko yhden tai kahden päivän jokimatkaan.

Ilmoita siis itsestäsi sähköpostiin kaikki mahdolliset tiedot 18.6. mennessä.

Eli onko oma kulkuneuvo vai tarvitsetko sen järjestäjiltä, monta henkeä ja montako päivää osallistut, omat yhteystiedot, josta sinut saa kiinni lomallakin, ja mahdollinen alennus ohjelmasta (Suomen Ladun/Tunturilaidun jäsenyys ja jäsennumero tai kopio jäsenkortista).

Majoitusasioissa Tepastossa (alennuskoodi: ounasjoki40) ole yhteydessä suoraan: www.wildstay.fi

Voit myös ilmoittautua tapahtumaan talkoolaiseksi samaan meiliin. Talkooväki saa vastineeksi ainakin ruokaa ja saunan sekä hyvän mielen!

Rannaltakin on tapahtumaa mukava seurata. Kuvan pystykorvan kaveriksi sopii vielä talkoolaisia, sillä kumpanakin melontapäivänä Njalla tarjoaa rannalla nokipannukahvit.

Jaspis Toivonen

Hiihtäen Nikkaluoktasta Abiskoon

Hannu Liljamo

Vettä nostamassa Alejauren saunaan.

Aurinkoisena maanantai-aamuna 3.4.2023 meitä kokoontui yksitoista ahkioineen Oulun linja-autoasemalle suunnaten Valpun bussin kyydissä kohti Nikkaluoktaa. Kuivaniemestä mukaan nousi kaksi vaeltajaa.

Perinteisen ABC:n ja Tornion Prisman tauon jälkeen matkamme jatkuessa Ylitorniolta mukaan nousi kolme vaeltajaa.

Saavuttuamme Nikkaluoktaan majoituimme ja ruokailimme. Sääennusteen mukaan seuraavana aamuna olisi reilut 20 etriä sekunnissa vastatuulta, jolloin päädyimme tilaamaan kelkkakuljetukset ahkioineen aamulla Kebnekaiselle.

Aamulla sää oli rauhallinen ja kaksi meistä oli jo illalla päättänyt hiihtää Kebnekaiselle. Kebnekaiselle saavuimme 45 minuuttia kestäneen rekiajelun jälkeen.

Aurinko paistoi ja hyvä oli vaeltajan suunnitella seuraavan päivän ylämaahiihtoa Singistugalle.

Aamupalan jälkeen aloitimme 15 kilometrin hiihdon kohti Singia hirven liikkuessa tunturien läheisyydessä. Tällä matkalla saimme kokea ylämäessä paidan kostumisen hiihdosta ja aurinkon kajosta. Tulevina päivinä vaeltajan paita tuli kastumaan useita kertoja.

Lopulta laskun jälkeen saavuimme Singistugan tupavahdin luo. Hän tarjosi meille kuumaa mehua ja osoitti majoittumispaikkamme. Yllättäen hän ei ollutkaan kiinnostunut olimmeko STF:n jäseniä. Koko retken ajan meistä kolmetoista yöpyi tuvissa ja kolme kahdessa teltassa.

Seuraavan päivän vietimme myös Singistugalla mahdollistaen Kebnekaisen huiputtamisen. Kaksi meistä huiputti Kebnekaisen muiden hiihdellessä lähiympäristössä.

Seuraavan päivän hiihdon myötä saavuimme Sälkastugalle, jossa meillä oli mahdollista saunoa kunhan ensin kannoimme vedet saunaan.

Olimme onnekkaita kun sauna oli jälleen otettu käyttöön pari päivää aiemmin. Viime vuonna Sälkastugan puuvaja oli palanut varomattomasta vielä kuumien hiilien käsittelystä. Sauna oli tähän asti toiminut varastona.

Aurinkoinen sää suosi meitä seuraavanakin hiihtovaelluspäivänä kohti Tjäktastugaa. Tällä osuudella oli vaelluksemme rasittavin, pitkä ja hiostava nousu Tjäktapassetin tuulituvalle. Pitkä alamäkilasku ja hiihto johdatti meidät Tjäktastugalle lepäämään.

Kahdentoista kilometrin hiihto tunturissa voi olla tosi voimia ottava. Selvisimme kuitenkin. Hyvä me.

Mielessä oli jo seuraavan päivän sauna Alesjaurella, jossa vietimme toisenkin päivän osan meistä pilkkien. Hieman kalaakin tuli maistettavaksi. Ei kuitenkaan niitä isoja, punavatsaisia rautuja.

Alesjauressa oli runsaaasti riekkoja. Peukka peukka raikui tämän tästä tupien läheisyydessä riekkojen pyrähtäessä lentoon. Lumikiepissäkin niitä näki viettämässä aikaa.

Vielä oli seuraavana päivänä edessämme hiihto Abiskojauren tuvalle. Saunomaan sinnekin. Ennen Abiskojaurelle saapumista tuli rasittavan pitkä lasku.

Suurin osa tosin käveli nämä laskut alas sukset ahkiossa. Pitkä nousu on rasittava mutta lasku on sitäkin rasittavampi iän myötä. Selvisimme siitäkin.

Aurinkoinen hiihtovaelluksemme oli lähenemässä loppuaan. Viimeiset kilometrit männikössä ja risukossa kohti Abiskoa. Malmijunan pillin äänet kävivät yhä voimakkaimmiksi kunnes olimme Norjaan menevän tien varressa.

Sukset pois ja ahkiot kantoon päästäksemme Abiskon tunturiaseman pihaan. Jätskille. Viimeisen vaellusillan sauna ja kolmen lajin illallinen kruunasivat vaelluksemme. Nam.

Jäljellä oli enää kotimatka. Ja muistot.

Lapinkävijät Owla

Hannu Liljamo

Maija Kakriainen

Metsämieliretkeläiset.

Ryhmätyöaiheet puhuttivat Valmaa ja Annaa.

Tunturilatulaiset koolla Nurmeksessa

Tunturilatu ry:n kevätpäivät ja kevätkokous alkoivat virallisesti lauantaiaamuna lipunnostolla ja Karjalaisten laululla kauniissa aamuauringossa hohtavien henkien keskellä Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilässä, Nurmeksessa.

Lipun nostivat Kumpen puheenjohtaja **Jouko Koivu** ja varapuheenjohtaja **Raili Martikainen**.

Välittömästi alkuseremonioiden jälkeen alkoi ryhmätyöskentely ohjatusti.

Vuoden ensimmäisestä Tunturilatu-lehdestä olemme lukeneet, että Tunturiladun hallitus on perustanut Tulevaisuustoimikunnan. Se selittää osaltaan, miksi meitä kevätpäivien osallistujia tarvittiin ryhmätöihin.

Aluksi Tunturiladun tuore puheenjohtaja **Paavo Ahonen** selvitti tehtäväämme ja jakoi ryhmiin.

Kiertävissä ryhmissä mietimme monelta kantilta muun muassa, mistä Tunturiladun tulevaisuuspolku alkaisi rakentua; Tunturiladun toiminnan plussat ja miinukset, mitä halutaan toiminnalta, mitä minä ja kerhoni tekee toiminnan elvyttämiseksi. Yksi iso kysymys on, miten saada uusia jäseniä.

Herkullisen lounasruokailun jälkeen lähdimme koko porukalla Metsämieli-retkelle kohti Bomba-taloa, johdattelijana **Onni Voutilainen**. Harjoittelimme kiinnittämään huomiotamme luontoon ja hidastamaan mieltämme, harjoittelimme kiitollisuutta.

Matkalla Bomballe piti tehdä mutka Sokos Hotel Bomban kohdalla hiljattain aloitetun hotellin laajennuksen vuoksi.

Bomballa meitä odotti opas **Minna Murtonen**, joka kertoi Bomban historiaa sekä esitteli Bomban, mahtavankokoisen rajakarjalaistalon, minkä esikuva on 1850-luvulla Suojärvelle rakennettu Jegor Bombinin talo.

Bomban talo ja opas Minna Murtonen.

Onnin ”jätkäntyyny”.

Suuntasimme kulkumme lumista polkua ja jäätä pitkin Pyhittäjäisien Sergein ja Hermanin tsasounalle, Bomban ortodoksiselle tsasounalle, minkä rakentamiseen arkkitehti **Erkki Helasvuo** on ottanut vaikutteita rajan taakse jääneestä Ängeljärvellä sijainneesta tsasounasta.

Tsasounan viereen oli pystytetty jokaiselle 102:lle vangittuna kuolleelle, evakuoimatta jääneelle suojärveläiselle siviiliuhrille hautaristi.

Karjalassa kun ollaan, niin huikopalaa syötiin paikallisittain Pielisen muikkujen kera isompaa nälkää odotellessa.

Lauantai päättyi karjalaiseen juhlapäivälliseen ja illatsuihin, missä **Jorma Pihlainen** Erävaelluskillasta kertoi retkeilystä jo perjantai-iltana ja uudelleen erävaelluskilpailuista **Risto Juopperin** kanssa. Jorma esitteli myös Roskaton vaelluskummi-toimintaa, jonka vaelluskilta on aloittanut ja johon voi liittyä killan kotisivun kautta.

Nurmeslainen **Kauko Mäkinen** esitti pianomusiikkia ruokailun aikana ja ennen sitä.

Kun Suomen Latu lopetti SM-erävaelluskilpailujen järjestämisen, erävaelluskilta perustettiin Nurmeksessa jatkamaan perinnettä.

Ohjelmasta vastasi **Onni Voutilainen** ja opetti meille myös ”jätkäntyynyn”. Ja kun Nurmeksessa oltiin, niin Onni laulatti Hannikaisen lauluja, mm. Oravan pesän (Makeasti oravainen….). P.J. Hannikainen oli nurmeslaisen kanttorin poika, joka myös perusti Ylioppilaskunnan laulajat.

Tunturiladun kevätpäiviin ja vuosikokoukseen osallistui kaikkiaan 52 henkilöä seitsemästä eri kerhosta ja yksi Tunturiladun jäsen.

Päivät päättyivät aurinkoisessa kevättalven säässä osallistujien saatua matkaansa vahvistusta tunturilatulaiseen yhteishenkeen ja ripaus karjalaisuutta.

Maija Kakriainen

Tunturikerho Kumpen hallituksen jäsen ja matkavastaava.

Sääntömuutos käsittelyssä ensimmäisen kerran

Tunturiladun sääntömääräinen kevätkokous pidettiin sunnuntaina.

Kokouksen avasi Tunturiladun puheenjohtaja **Paavo Ahonen**. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tunturikerho Kumpen puheenjohtaja **Jouko Koivu** ja sihteeriksi kutsuttiin Tunturiladun sihteeri **Marita Jääskeläinen** sekä pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin **Marja-Liisa Mäki** ja **Antero Rutanen**.

Kevätkokouksessa keskeistä oli edellisen vuoden toiminnan ja talouden tarkastelu; tilinpäätöksen vahvistaminen. Toimintakertomus tuo esille hallinnon ja varsinaisen toiminnan.

Kämppien kunto ja varustus kiinnosti kokousväkeä ja vastauksia saatiin kämppäisäntä **Erkki Mauruselta** hänen lukiessa kämppätoimikunnan yksityiskohtaisen raportin. Huomion arvoista on kämppätoimikunnan ja talkoolaisten toiminta Tunturiladun kämppien kunnossapitämiseksi kolmella eri alueella.

Talkootyöllä on iso osa siihen, että Tunturiladun talous on positiivinen ja tase vahvistunut. Tilinpäätös vahvistettiin ja vastuuvapaus myönnettiin johtokunnalle ja muille tilivelvollisille.

Sääntömuutos oli käsittelyssä ensimmäisen kerran ja muutettavat säännöt olivat saatavilla vasta kokouksessa, josta kokouksessa tuli palautetta.

Syyskokousta ennen Tunturilatu-lehdessä 3/2023 tulee olemaan muutettavat säännöt.

Muutokset koskivat toiminta-ajatuksen pykälää 3, missä muutos koskee kohtaa 8. Teksti muuttuisi muotoon: *Edistämällä järjestön saamelaiskulttuurin tuntemusta*. Nykyisellään teksti tähtää konkreettisiin toimenpiteisiin ja muutettava kohta kuuluu: Edistämällä ja tukemalla erilaisia saamelais- ja Lapinkulttuurin harrastusmuotoja. Perusteluina muutokselle oli muun muassa kirjaus Lapinkulttuurista, mistä ei ole selkeää käsitystä.

Iso muutos tulisi olemaan etäosallistuminen Tunturiladun kokoustoimintaan.

Pykälään 7 tulisi seuraava lisäys: *Yhdistyksen varsinaiseen kokoukseen voidaan hallituksen niin päättäessä osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Etäosallistuminen edellyttää ilmoittautumista etukäteen kokouskutsun määrittelemällä tavalla.*

Pykälässä 10 muutos koskisi ikärajaa; ikäraja päätökseen osallistumisessa alenisi 16 vuodesta *15* vuoteen.

Pykälä 11 täsmentää lisäyksellä yhdistyksen hallituksen jäsenten toimikaudet seuraavasti: *Puheenjohtajan toimikausi on enintään neljä vuotta ja jäsenten toimikausi on enintään kolme kaksivuotiskautta.* Muita muutoksia ei ollut ja sääntömuutos vaatii tullakseen hyväksytyksi vielä toisen käsittelyn.

Keskustelussa tuli esille myös jäsenmaksu ja miten se jakautuu Tunturiladun sekä Suomen Ladun kesken sekä mahdollinen jäsenmaksujen korotus.

Lisäksi puhuttivat yhteistyö ja toimijoiden koulutus, Tunturilatu ja kerhot sekä kerhoille saatavilla olevat nyt vähän käytetyt Suomen Ladun palvelut.

Tunturiladun vuosikokous oli keskusteleva ja osallistuville tietoa antava.

Maija Kakriainen

Kavtsin viides vuosikymmen täyttyi

Ilkka Vainio

Kirkkovenesoutu Inarinjärvellä on ollut ohjelmassa monena vuonna. Kesällä 2009 oli näinkin tyyntä.

Viime lokakuun 23. päivänä tuli kuluneeksi 50 vuotta kerhon perustavasta kokouksesta, jossa läsnä oli tasan sata henkeä.

Ensimmäisessä kerhoillassa järjestetyn nimikilpailun tuloksena kerho sai nimen Kavtsi. Se oli luontevaa, olihan Tunturiladun kerhot nimetty saamenkielisillä lukusanoilla ja uusi kerho katraan kahdeksas. Alun satapäinen jäsenmäärä on noussut nykyiseen noin 500 jäseneen.

Toiminnan ensimmäinen juridinen tapahtuma oli kuitenkin vasta 5.9.1980. Tunturilatu ry allekirjoitti tuolloin Kavtsin puolesta kauppakirjan, jolla myöhemmin Kärrikaltioksi nimetty kiinteistö tuli kerhon käyttöön ja hallintaan. Tunturiladun ja Kavtsin välisellä sopimuksella lempinimen Kärri saanut kiinteistö velvoitteineen kuului Kavtsille, jonka varoilla kauppa oli tehtykin. Suomessa ei rekisteröimätön yhdistys voi omistaa kiinteistöjä.

Sitten kului lähes neljä vuosikymmentä ”ilman viranomaisten leimoja” ennen kuin Kavtsi (Tunturiladun kerhoista ensimmäisenä) 31.5.2019 rekisteröitiin nimellä Tunturikerho Kavtsi ry. Tämän seurauksena Kärri voitiin siirtää Tunturiladulta Kavtsin omistukseen.

POIMINTOJA KERHON TOIMINNASTA

Eräretkeily ja muu luonnossa tapahtuva liikunta on niin Tunturiladun kuin Kavtsin toiminnan kovinta ydintä. Erityisesti talvitelttailu on ollut suosittua lähes toiminnan alusta alkaen. Sitä helpottamaan on kerhon piirissä kehitelty varusteita kaksinkertaisesta kupoliteltta kösäköstä ahkioihin ja keittimiin.

Retkeilyn kruununa voidaan pitää Suomi Päästä Päähän -projektia vuosina 2004 –06. Siinä hiihdettiin, patikoitiin, pyöräiltiin ja melottiin yhdeksän eri retken ja yhteensä 11 vaellusviikon aikana Nuorgamista Hankoon. Matkaa kertyi yhteensä 2 340 km, joten suorinta reittiä ei suinkaan tavoiteltu.

Koulutus on yksi kerhon tärkeistä toimintamuodoista. Eksoottisilta kuulostavat korpipuoskarologia (1974 ja 1977) ja pirtanauhakurssi (1980). Näiden lisäksi on oppia saatu mm. useilta eräretkeily-, suunnistus, sieni-, lintu-, kasvi-, retkiruoka- ja ensiapukursseilta. Joskus on vaikeaa vetää rajaa kurssin ja talkootapahtuman välille.

Kärrin monet talkoot olisivat hyvinkin käyneet perinnerakentamisen kurssista. Inkkarikanoottien ja ahkioiden valmistaminen lasikuidusta on tarjonnut monille tilaisuuden oppia laminoimaan jne.

Talkoilla kerho hankki ensin varat Kärrin ostoon ja sitten sen kunnostamiseen ja uuden liiterin ja saunan rakentamiseen. Ja itse työ tehtiin tietenkin – talkoilla. Niitä vanhan rakennuksen saattamisessa käyttökuntoon riittivät vuosikausiksi.

Vanhaa ja edelleen käyttökelpoista taisi olla vain seinä-

Mitä olisi retki ilman kahveja! Keitin tietenkin omatekoinen.

hirret, alimpia lukuun ottamatta, ja vesikatto. Ja kuten jokainen kiinteistönomistaja tietää, rakennusten huolto ja ylläpito on loputon työ! Jatkuvaa ja usein näkymätöntä on retkenvetäjien ja kerhotoimikunnan (nyttemmin hallituksen) jäsenten kaudesta toiseen tekemä pyyteetön työ. Ilman sitä ei Kavtsissa retkeiltäisi eikä kerhoiltoja järjestettäisi eikä sillä enää olisi edessä montaakaan syntymäpäivää. Hatunnosto kaikille heille!

Meri Kukkavaara

Nykyinen ja seitsemän urakkansa hoitanutta Kavtsin puheenjohtajaa.

Toiminta Tunturiladun ja Suomen Ladun piirissä on ollut aktiivista. Jo ensimmäisenä kesänään kerho osallistui Operaatio Tunturiluutaan, jossa Kavtsin neljä ryhmää siivosi Saariselällä seitsemän kämppää ympäristöineen. (Kaikkineen Tunturiluudassa siistittiin 54 kämppää pihapiireineen.)

Suuri yksittäinen voimainponnistus oli Saamelaiskäsityötapahtuma, jolla juhlistettiin Tunturiladun 40-vuotista toimintaa. Tuolloin noin 60 kavtsilaista toteutti Kaisaniemen koululla 29. – 30.11.1986 aitojen saamelaiskäsitöiden myyntinäyttelyn, johon sisältyi myös esitelmiä ja työnäytöksiä.

Kavtsia aiemmin asialla oli ollut Logi Turussa ja Kolbma Tampereella ja myöhemmin vielä Ovtsi järjesti tapahtuman Jyväskylässä. Samana vuonna hiihdettiin Kavtsin ideoima Tunturiladun 40-vuotistempauksiin kuulunut Napapiiriltä napapiirille -hiihto, jossa 13 vaellusryhmää hiihti Suomen napapiirin pohjoispuolisia rajoja noudattelevan noin1 500 kilometrin pituisen reitin.

1990-luvulla Tunturiladussa panostettiin retkeilykoulutukseen ja kerholaisista muodostunut koulutustyöryhmä laati sekä kesä- että talviretkeilyn peruskurssin koulutusmateriaalin. Tunturiladun lisäksi sitä käytettiin Suomen Ladussa ja kävipä se kaupaksi ulkopuolisillekin tahoille.

Suomen Ladun leiripäivillä, jotka loppuivat kesään 2012, käytiin runsaslukuisesti ja harvoin sieltä tultiin kotiin tyhjin käsin.

Vaelluskilpailuista tuli kaiken värisiä mitaleita vaikka kyykässä ei pärjättykään. Kavtsin joukkue osallistui vuosien ajan myös Suomi meloo –tapahtumaan samoin kuin Eräretkeilyn SM-kisoihin sekä järjestäjien joukossa että kilpailijoina.

Juhlat ovat piristäneet toimintaa kautta vuosien. Usein niissä on saatu nauttia näytelmistä ja elävästä kerholaisten esittämästä musiikista. Sitä on toimitettu Tunturiladunkin tilaisuuksiin. Juhlien joukosta nousee vielä vuosien jälkeenkin muita korkeammalle ainakin Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhla aattona järjestetty teemaan sopiva pikkujoulu ja oman inkkarimme, Pieggan, vesillelasku, joka toteutettiin tarkasti suurempien paattien malliin.

Juhlista viimeisin on kerhon 50-vuotisjuhla, joka järjestettiin Maunulan Saunabaarissa 26.11.2022. Mukana oli kuutisenkymmentä jäsentä, joista kolme perustajaa: **Anja Pere, Matti Reittamo** ja **Liisa Tikka**.

Viiden vuosikymmenen aikana Kavtsilla on ollut yhteensä 15 puheenjohtajaa. Heistä paikalle olivat päässeet Anja Peren lisäksi **Jorma Alapuranen, Juhani Greinert, Hannu Maula, Pertti Meriläinen, Markku Arola, Annu Koistinen** ja nykyinen puheenjohtaja **Paavo Ahonen**, joka syksyllä tuli valituksi myös Tunturiladun puheenjohtajaksi.

Onnea matkaan seuraaville vuosikymmenille!

Vappu Hietala

Sari Rinta-Luopa

Anterinmukalla, saunaa ja sielunhoitoa.

Saariselältä Tsarmitunturille

Kolbmalaisten keväthiihtovaelluksen kohde tänä vuonna oli Saariselkä – Tsarmitunturin alue. Jo muutaman vuoden takainen suunnitelma oli valmiina, Tunturisusivaellus Kiilopäältä Talakselle. Pääsiäisviikonlopun hyödyntäminen takasi yhden lisäpäivän tuon pitkän reitin läpikulkemiseen.

Varsin lämpöistä keliä lupasivat sääennusteet, kun seitsenhenkinen ryhmä valmistautui lähtöön Kiilopäältä pitkäperjantain alkuiltapäivästä.

Ensimmäisen päivän etappi Suomunruoktulle hiihdettiin vasten naamaa räköttävää auringonpaistetta. Melko nopeasti päällimmäiset asusteet riisuttiin ahkion päälle. Ja siinä ne taisivat matkustaa koko viikon.

Pari ensimmäistä päivää erityisesti olivat tukalan lämpimiä. Toisen päivän reitillä oli kolme kovaa nousua, jotka pistivät puuskuttamaan ja hikoiluttivat.

Vesitankkaukseen piti alkaa panostaa erityisen huolella, jotta nestehukka ei haittaisi matkantekoa. Luirolle asti oli seurattavana vahva kelkanjälki ja muita kulkijoita erilaisilla kulkuvälineillä oli paljon molempiin suuntiin.

Kovalla uralla vaeltajia oli liikkeellä sekä perinteisillä lumikengillä että liukulumikengillä, vaellussuksilla ja jopa tavallisilla latusuksilla. Ilmeisesti pito oli välillä pettänyt, sillä kävelyjälkiä oli myös ylämäkiosuuksilla.

Luiron jälkeen emme nähneet enää muita kulkijoita. Anterinmukassa saimme saunoa kaikessa rauhassa alkumatkan hiet pois.

Siirryimme hiihtämään aamuvuoroon, yöpakkasen kovettama hanki kesti hyvin metsässä suksilla liikkuvaa iltapäivälle kahteen-kolmeen asti. Herätys oli viideltä ja seitsemältä raito liikkui. Suunnistusvuorot jaettiin Susivaelluksesta kiinnostuneiden kesken, näin useampi osallistuja sai itselleen rastin tästä osiosta.

Rajajooseppiin asti oli tiedossa varma kelkanjälki turvana, siitä eteenpäin kohti Tsarmitunturia jälkien olemassaolo oli epävarmaa. Luton pohjoispuolisilla metsänhoitoalueilla risteileviä metsäautoteitä hyödyntäen hiihdimme Vuoksi-, Kolmos- ja Arttajärvien kautta Artan kämpälle ja edelleen Susi-Talakselle.

Hanki kantoi hyvin ja kelkanjälkiäkin olisi tarvittaessa ollut. Talaksella pääsimme nauttimaan maankuulun saunan löylyistä ja lettukesteistä. Viimeisenä vaellusaamuna hiihdimme vielä Kontosjärventietä kohti pikitietä.

Härkäjärven tien risteyksessä tuli tien hiekkapohja vastaan ja sieltä soitimme taksin meidät noutamaan.

Vaellus sujui suunnitelmien mukaisesti ja kaikki saivat taas upeita elämyksiä. Mukava porukka kannusti toisiaan tasapuolisesti.

Tsietsakin jo 50-vuotias

Muutama innokas lapinkävijä perusti Sietsan Iisalmessa vuonna 1972 seitsemäntenä Tunturikerhona. Toiminta uhkasi hiipua alkuinnostuksen jälkeen, mutta käynnistyi uudelleen 80-luvulla. Vuonna 1984 nimi muutettiin Tsietsaksi.

Vuonna 1985 allekirjoitettiin vuokrasopimus Lapinlahden Nerkoolla sijaitsevasta Taivalmäen kämpästä, joka toimi tukikohtana reilun kymmenen vuoden ajan.

Tuona aikana toiminta aktivoitui, tehtiin retkiä ja vaelluksia Suomen ja Pohjois-Norjan ja Ruotsinkin Lappiin ja muun muassa syksyisiä karpaloretkiä lähialueen soille. Muutamana talvena järjestettiin Jäähiihto välillä Iisalmi-Kuopio.

MITÄPÄ TSIETSALLE NYT SITTEN KUULUU?

Rekisteröidyimme 17.9.2020 ja solmimme samoihin aikoihin Metsähallituksen kanssa Natura 2000-alueella Älänteellä sijaitsevan Haatainniemen ja Tiilikkajoen varressa sijaitsevan Huuhkajanniemen laavun huoltosopimuksen.

Jäseniä meillä on viime vuosina ollut 130–140. Viimeisen kymmenen vuoden aikana Tsietsa on järjestänyt lähes vuosittain sydäntalvella kaamosajan hiihtovaelluksia ja syksyllä ruskavaelluksia eri puolille Lappia.

Lähialueelle suuntautuvia muutaman yön retkiä on ollut useita vuosittain. Niille on toivotettu aloittelijatkin mukaan nauttimaan luonnosta ja retkeilystä ja perehtymään niihin.

Retkeilyn turvallisuus on noussut erityisen huomiomme kohteeksi ja olemme harjoitelleet muun muassa lumimajoitteiden tekoa ja aktiivisimmat ovat kehitelleet omia luonnossa yöpymisen tapoja.

Tiedottaminen on sähköistynyt. Yhteistyökumppaneita olemme hakeneet aktiivisesti eri tahoilta.

HAATAINNIEMEN PITKOSPUUPROJEKTI

Kesästä 2021 lähtien selvittelimme mahdollisuutta saada puutavaraa huonokuntoisten Haatainniemeen johtavien pitkospuiden uusimiseen ja valmistelimme projektia merkiten uusittavia kohtia polulle. Yhdensuuntainen viiden kilometrin reitti kulkee upean Näätähiekan hiekkarannan, soiden ja harjujen kautta seuraten Älänteelle avautuvia järvimaisemia kohti niemen kärkeä.

Keväällä 2022 saimmekin Metsähallitukselta pitkospuita ja yhteistyössä Lapinlahden kunnan kanssa rakensimme talkoovoimin kesän kuumimpina päivinä uudet pitkospuut reitille.

Marjatta Nuutinen

Projekti etenee.

Vongankoskelta Huuhkajanniemeen Tiilikkajoen vartta seuraileva 3 kilometrin reitti odottaa vielä muutamien pitkospuiden uusimista.

NÄÄTÄHIEKKA 8.10.2022

Vietimme syksyisenä päivänä yhtä aikaa keski-ikäisen yhdistyksemme 50-vuotisjuhlaa ja tuoreiden pitkospuiden avajaisia noin 30 kerholaisemme ja muutamien lähialueiden kerhojen jäsenten kera. Muistelimme menneitä, kerroimme ja kuuntelimme tarinoita ja suunnittelimme tulevia retkiä.

Kokosimme juhlavuonnamme tarinoita myös kotisivuillemme ja teimme joitakin tallenteitakin julkaisua odottamaan tulevia polkujen tallaajia varten.

Viisikymppinen vielä jaksaa, mutta kaipaa jo nuorempia ladun avaajia!

Kiitos kaikille Tsietsan taipaleella mukana olleille ja oleville. Yhdessä jaksetaan!

Päivi Korolainen
Marjatta Nuutinen

Muistelukset käynnissä.

Njeallje onnittelee.

Sari Rinta-Luopa

Anterinjoen taukopaikalla silmä lepää tunturissa.

Kelit hellivät tällä kertaa oikein makoisasti. Alun helteen jälkeen päivälämpötilat jäivät maltillisimmiksi, ollen kuitenkin enimmäkseen aurinkoisia poutapäiviä plussan puolella.

Valkoinen hanki ja sininen taivas ovat upea väriyhdistelmä. Pienet yöpakkaset takasivat hankikannon ainakin aamupäivisin. Yksi viiden minuutin lumikuuro Kiertämäjärvellä oli poikkeus säännöstä ja muistutti mitä muuta todellisuus voi olla. Kevään edistymisestä kertoi Talaksen lompolon joutsenpari, joka ruokaili ja lepäili parin aarin sulalla ruovikolla.

Hanna Sinilehto

Anneli Hiltunen

Reipas vaellusryhmä, yhtä vaille kaikki.

KÄMPPÄTOIMIKUNNAN KUULUMISIA

Susikyrössä 23.3.–12.4.2023

Lunta oli runsaasti, yli metrin, ja rakennuksien katoilla oli jo edellisellä viikolla ahkerat jäsenet aloittaneet lumien pudottamisen. Lumen pudottamista jatkettiin, kunnes kaikki katot oli käyty läpi.
Tänä aikana lunta satoi noin 20 senttiä lisää, tuulen kanssa. Tämä tiesi lisää lumitöitä, sillä polut oli pidettävä auki, jokaisessa majoitusrakennuksessa oli asukkaita.

Liiteriin tuli polttopuista iso lovi, kun pakkanen paukkui ja kaikki majoitustilat olivat Susikyrössä käytössä.

Ilmat olivat talvisia, yöpakkasia yli –30 astetta ja se aiheutti runsasta lämmitystä ja polttopuiden kulutusta. Puita oli puuvarastossa noin kahdeksan kuutiota. Sitten tuli Vanhasta kämpästä tietoa, että lämmityskamina savuttaa ja varoittimet hälyttävät kun puita lisätään kaminaan.

Kävin katsomassa ja totesin savupiipun yläpäässä olevan ahdasta savuputken ja piipunhatun välissä. Sain hyvän kaverin avuksi, irroitimme piipunhatun ja savuputken yläosan, jota lyhensimme noin 8 senttiä, samalla imuroimme koko kaminan.

Ja tämän jälkeen kamina toimi taas.

1.4.2023 alkoi Login kerhoviikko, silloin lämmitimme Pekan-Oskarin saunan yhteydessä padassa lämmin pesuvesi, sähkön ja veden säästämiseksi. Saunomisen yhteydessä panin merkille, että kaikki ei noudattaneet ohjeita pefletin ja pyyhkeen käytössä. Tämä rasittaa pukutilan lattiaa, kun se kastuu.

1.4. otimme vastaan 90 kappaleen koe-erän polttopuupaketteja, joita on tarkoitus hyödyntää kylmänä aikana kaminan aloituslämmitykseen. Paketeissa on käyttöohjeet.

Polttopuutilanne on Susikyrössä jatkossa ”haastava” kun ei ole löytynyt seuraavaa polttopuun toimittajaa lähiseudulta. Viimeinen toimituskin tuli 200 kilometrin päästä ja kuljetuskustannukset nousevat tällöin runsaasti. Tämä aiheuttaa jatkossa haastavaa toimintaa Kämppätoimikunnassa, jotta Susikyröä jatkossakin voidaan käyttää talvi-aikana.

Aihkista huomasin lumen painon laskevan terassin kattoa, niin paljon, että ulko-ovi ei päässyt aukeamaan täysin. Lumen pudotus katolta korjasi tämän haitan. Jatkossa olisi vahvistettava terassin kannatusta. Aihkin puuceen käytössä tulisi noudattaa annettuja käyttö-ohjeita.

Lisäksi teimme havaintoja; Vanhan kämpän terassilla orava kävi ruokavarkaissa (Styroxlaatikkoon ilmestyi oravan mentävä reikä) ja kerma meni parempiin suihin.

Kettu oli ottanut talvehtimispaikaksi puuvajan alustan, laitoin vanerista esteen. Kaivon vesi ei riittänyt kevättalven aikaiseen kulutukseen, antoi noin kaksi ämpärillistä vuorokaudessa.

Lopuksi voisin todeta, että onneksi meitä ahkeria jäseniä oli paikalla runsaasti ja ”hommat” sujuivat hyvin.

Ja saimme nauttia kauniista kevätsäästä ja hyvin hoidetuista hiihtoladuista.

17.4.2023 Turussa
Paavo Kramsu
Kunniasusi 7
Kämppätoimikunnan jäsen

Kiitos kaikille Tunturiladun lumenpudottajille ja lumitöiden tekijöille. Lumitöitä on saanut tehdä tänä vuonna ympäri Suomea.

Kesän kämppätalkoothan alkavat poikkeuksellisesti heinäkuussa vko 31/23 Susi-Talakselta ja päättyvät elokuussa viikon 33 lopulla Susikyrössä. Ilmoittautuneita on mukavasti Susi-Talakselle ja Susi-Kiisalle, mutta Susikyröön kaivataan lisää talkoolaisia.

Talkooaika on 12 – 19.8. 2023 Susikyrössä. Ilmoittautumisia ottavat vastaan Sirpa Alapuranen p.050 597 5811 tai kämppäisäntä. Polttopuiden sahaaminen ja pilkkominenhan on yksi suurimmista töistä kaikilla kämpillä suursiivouksen jälkeen.

Polttopuupaketteja käytetään kylmänä aikana kamiinan alkulämmityksessä.

Eri kämpille suunniteltuihin talkootöihin voi tutustua Tunturiladun verkkosivuilta kohdasta https://tunturilatu.fi/toiminta/kamppatalkoot/

Terveisin kämppäisäntä
Erkki Maununen
p. 0400 215 521

Litokairassa on Euroopan suurin luonnontilaisena säilynyt suometsäerämaa napapiirin eteläpuolella.

Tsietsa retkeili Litokairassa

Loppu hyvin, kaikki hyvin.

Tsietsalaiset tekivät pidennetyn viikonloppuretken Litokairaan 16.-19.3.2023. Litokaira on suurin yhtenäinen luonnontilaisena säilynyt suometsäerämaa napapiirin eteläpuoleisessa Euroopassa.

Kokoonnuimme torstaina viiden naisen voimin Papinpalon parkkipaikalle, josta lähdimme ahkioita vetäen ensimmäiseen kohteeseen, metsästysmajalle.

Aurinko jo alkoi painua mailleen ollessamme perillä. Kaksi yöpyi riippumatoissa ja loput majassa. Myöhemmin illalla saapui vielä yksi mukaan lähtijä.

Perjantaiaamu valkeni aurinkoisena ja aamupuurojen jälkeen matka jatkui kohti Porokämppää. Hiihtelimme aavoja soita ja järven jäitä. Vaikka hankikantoa ei juurikaan ollut, olimme silti hyvissä ajoin perillä Porokämppällä.

Lauantaina olikin sitten reissumme huonoin päivä sään suhteen Lunta tuli vaakaan ja tuuli oli kova. Onneksi tuuli kuitenkin selän takaa.Reippaasti vaan saavutimme seuraavan etappimme, Litjon kämpän. Päivästä jäi aikaa kokeilla esimerkiksi pilkkimistä.

Sunnuntaiaamu valkeni aurinkoisena, matka jatkui metsästyskämpän kautta takaisin autoille. Edellisen päivän sade oli pehmittänyt hangen niin, että oli todella raskasta hiihtää umpisessa. Mutta aurinko, upeat suomaisemat ja iloinen mieli auttoi jaksamaan.

Kiitokset vielä kaikille mukana olleille!

Kuvat ja teksti
Kirsi Tenhunen

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2023

VANHA KÄMPPÄ (10+4 paikkaa)

10.6.–17.6.	Partiolaisia (14/14)
29.7.–5.8.	VaVa (14/14)
12.8.–19.8.	Kämppätoimikunta talkoot (14/14)
26.8.–3.9.	Jäsenvaraus (14/14)
8.9.–9.9.	Jäsenvaraus (2/14)
9.9.–16.9.	Kumpe (14/14)
16.9.–23.9.	Kuovza (14/14)

SUSI-OSKARI (5 paikkaa)

5.6.–11.6.	Jäsenvaraus (5/5)
11.6.–17.6.	Partiolaisia (5/5)
5.7.–12.7.	Jäsenvaraus (5/5)
29.7.–5.8.	VaVa (5/5)
12.8.–19.8.	Kämppätoimikunta talkoot (5/5)
19.8.–2.9.	Jäsenvaraus (5/5)
5.9.–9.9.	Jäsenvaraus (5/5)
9.9.–16.9.	Kumpe (5/5)

KOIRA-OSKARI (5 paikkaa)

6.6.–10.6.	Jäsenvaraus (5/5)
10.6.–17.6.	Partiolaisia (5/5)
29.7.–5.8.	VaVa (5/5)
12.8.–19.8.	Kämppätoimikunta talkoot (5/5)
9.9.–16.9.	Kumpe (5/5)

SUSI-KIISA (8 paikkaa)

18.6.–26.6.	Jäsenvaraus (8/8)
5.8.–12.8.	Kämppätoimikunta talkoot (8/8)
7.9.–14.9.	Jäsenvaraus (8/8)
15.9.–22.9.	Jäsenvaraus (8/8)
8.10.–14.10.	Jäsenvaraus (6/8)

SUSI-TALAS (10 paikkaa)

10.6.–11.6.	Kavtsi (10/10)
16.6.–17.6.	Kavtsi (10/10)
26.6.–28.6.	Jäsenvaraus (1/10)
29.7.–5.8.	Kämppätoimikunta talkoot (10/10)
2.9.–9.9.	Tsietsa (10/10)
9.9.–16.9.	Logi (10/10)
16.9.–23.9.	Owla (10/10)
23.9.–30.9.	Jäsenvaraus (10/10)
30.9.–7.10.	Jäsenvaraus (10/10)
30.12.–6.1.	Jäsenvaraus (2/10)

Aihkin varauksia 2023

10.6.–17.6.	Partiolaisia
22.6.–1.7.	Jäsenvaraus
29.7.–5.8.	VaVa
12.8.–19.8.	Kämppätoimikunta talkoot
19.8.–9.9.	Jäsenvarauksia
9.9.–16.9.	Kumpe
16.9.–2.10.	Jäsenvarauksia
13.10.–22.10.	Jäsenvaraus

Ajan tasalla olevat petipaikkavaraukset löytyvät verkkosivuilta kämppien varauskalentereista.

ALUE- JA AVAINMAKSUT 2023

(Huom! Viitenumerot muuttuneet)

Kiinteistöjen aluemaksut
(koskevat myös päiväkäyntejä jos käyttää palveluja):

- **Susikyrö (viite 5050)** aluemaksu jäsenille **10 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **15 €/vrk/hlö**
- **Susi-Kiisa (viite 7090)** aluemaksu jäsenille **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **10 €/vrk/hlö**
- **Susi-Talas (viite 6020)** aluemaksu jäsenille **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **10 €/vrk/hlö**
- Aluemaksua ei peritä alle 12-vuotiailta lapsilta.
- Aluemaksut suoritetaan kämpissä oleviin lippaisiin tai kämpän viitenumerolla Tunturiladun tilille **FI11 4108 0010 3176 86**.

Aihki (viite 8060)
vuokra **33 €/vrk/koko mökki.**

Viikkomaksut
(koskee kämpän kaikkien petipaikkojen varaamista viikoksi):

- **Susikyrö vanha kämppä 600 € (viite 5050)**
- **Susi-Oskari 250 € (viite 5050)**
- **Koira-Oskari 250 € (viite 5050)**
- **Susi-Kiisa 275 € (viite 7090)**
- **Susi-Talas 350 € (viite 6020)**

Susikyrön autonlämmitystolppien käyttö **2 €/lämmityskerta** (4 tuntia).

- Auton lämmitystolppien käyttömaksu maksetaan Pekan Oskarin eteisessä olevaan lippaaseen ja merkitään sähkön käyttäjän nimi samassa paikassa olevaan vihkoon.

Kämppäavaimet

- Kämppäavaimen lunastusmaksu on **130 €**. Avaimen palautuksen tapahduttua maksua ei palauteta. Avainanomuslomake löytyy verkkosivuilta kohdasta kämppäavaimen lunastus.

www.tunturilatu.fi

Varaustenhoitaja sekä avainanomukset ja -palautukset
Sirpa Alapuranen, p. 050 597 5811, Vallikatu 5–7 A4, 02650 Espoo
varaukset(at)tunturilatu.fi • sirpa.alapuranen(at)luukku.com

TUNTURILADUN SYYSKOKOUS JA SUSIAISET

20.–22.10.2023

Kokoushotelli Linnasmäki
(Kristillinen opisto), Lustokatu 7, Turku.
Alueella on hyvät parkkipaikkatilat, mutta alueella ei saa majoittua matkailuautoon tai telttaan.

OHJELMA:

PERJANTAI 20.10.2023

klo 17–	Ilmoittautuminen
klo 19–	Iltapala ja yhteistä illanviettoa

LAUANTAI 21.10.2023

klo 8–	Ilmoittautuminen
klo 8–9	Aamiainen majoittuneille
klo 9	Avajaiset ja lipunnosto
klo 9.15	Hallituksen kyselytunti
klo 10.15	Suomen Latu: Koulutusta ja materiaaliapua jäsenhankintaan
klo 11.15	Lounas
klo 12	Tunturilatu ry:n syyskokous
	Kokouskahvit
klo 14	Suunnistusta ja mielenkiintoisia tehtäviä rasteilla, kompassi mukaan
klo 15.30	Sauna ja uinti
klo 17	Päivällinen
klo 18	Susiaiset
klo 19	Illanvietto musiikin ja muun mukavan ohjelman merkeissä ja iltapala

SUNNUNTAI 22.10.2023

klo 8–9	Aamiainen majoittuneille
klo 9	Susien kokous
klo 10	Antti Karlin pitää esityksen aiheesta: Naalit – tunturiemme kummajaiset
klo 11.30	Lipunlasku
klo 12	Lounas

Kirpputori on avoinna perjantaina ja lauantaina.
Voit tuoda myytäväksi tavaraa.

OSALLISTUMINEN, MAJOITUS JA RUOKAILUT:

Paketti 1
Hinta on 189 euroa / henkilö
Sisältää osallistumismaksun, majoituksen yhden hengen huoneessa yhdelle pe-su ja ruokailut: • perjantaina iltapala, • lauantaina aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala • sunnuntaina aamiainen ja lounas

Paketti 2
Hinta on 161 euroa / henkilö
Sisältää osallistumismaksun, majoituksen kahden hengen huoneessa yhdelle ja ruokailut: • perjantaina iltapala, • lauantaina aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala • sunnuntaina aamiainen ja lounas

Paketti 3
Hinta on 127 euroa / henkilö
Sisältää osallistumismaksun, majoituksen yhden hengen huoneessa yhdelle la-su ja ruokailut: • lauantaina lounas, päivällinen ja iltapala • sunnuntaina aamiainen ja lounas

Paketti 4
Hinta on 113 euroa / henkilö
Sisältää osallistumismaksun, majoituksen kahden hengen huoneessa yhdelle la-su ja ruokailut: • lauantaina lounas, päivällinen ja iltapala • sunnuntaina aamiainen ja lounas

Paketti 5
Hinta on 50 euroa / henkilö
Sisältää osallistumismaksun ja ruokailut: • lauantaina lounas ja päivällinen

Kaikissa huoneissa on oma wc ja suihku. Majoittuja petaa petinsä ja huoneita ei siivota oleskelun aikana.

ILMOITTAUTUMINEN:

Kaikki majoitukseen ja ruokailuun liittyvät varaukset tehdään ilmoittautumisen yhteydessä ja ruokarajoitteet ja allergiat tulee mainita. Varaukset ovat sitovia viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen. Maksut tulee suorittaa varauksen mukaisesti Login tilille viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä. Maksuja ei palauteta.

Ilmoittautuminen ja maksut viimeistään 11.9.2023

Ilmoittautuminen tunturikerhologi@gmail.com ja
tiedustelut Anja Kylävalli, sähköposti anjakylavalli@gmail.com

Maksut tilille:
Nordea IBAN FI27 2205 1800 0417 30,
BIC: NDEAFIHH ja viite 1290

TERVETULOA!

Tunturikerho Logi

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO

10.–11.6. Latualueen retki Tiilikkajärvelle. (Kumpe)
Yhteyshlö Onni Voutilainen.

10.–17.6. Matalan kynnyksen kesävaellus Sarmitunturelle (Kavtsi)
Kokoonnumme la 10.6. Susi-Talakselle, josta lähtö maastoon su 11.6. Takaisin Susi-Talakselle paluu pe 16.6. Kämpällä mahd. saunomiseen. Vaelluksella päivämatkat enint.10 km vaihtelevassa maastossa. Retkelle ei lähdetä suorittamaan vaan tutustumaan tunturiretkeilyyn. Mukaan mahtuu 8 ensin ilm. Osallistumismaksu Kavtsin jäseniltä 30 € ja muilta 40 €, sis. kämpän aluemaksut sekä päivällisen retken jälkeen. Vaellus suoritetaan omilla varusteilla (rinkka, teltta, makuupussi, ruokailut, keittimet ym.). Kavtsilta voi tied. telttaa, keittimiä ja rinkkoja. (kavtsi.varusteet@gmail.com). Vaelluksen vetäjinä Sirpa Karvonen, Kirsi Hiltunen ja Paavo Ahonen.

10.–17.6. Alkukesän vaellus Paistunturin erämaa-alueelle (Owla)
Ilm. 1.5. menn. Jukka Parviaiselle, p. 040 531 6234, jukka@parviainen@outlook.com tai Tapio Siikaluomalle, p. 044 260 4855, tapio.siikaluoma@gmail.com. Sopii Tunturisusivaellukseksi.

17.6. Polkupyöräretki (Kumpe)
Lähtö klo 9 Sirkkalansillan alta. Reitti kulkee koko matkan kevyenliikenteen väylää Ristisaaren tulipaikalle Kontiolahdelle. Pielisjoen rannalla uintimahdollisuus. Reitin pituus 22 km. Omat evät. Ilm. Pirjo Penttinen 0400 843 808.

4.–6.7. Vunukkaleiri (Kumpe)
Säynelammen leirikeskus, Syvälahdentie 7, Sotkuma. Ilm. viim 15.6. Aini Kainulainen, aini.maria.kainulainen@gmail.com tai p. 050 341 8204.

8.–15.7. Tunturikasvikurssi Kilpisjärvellä (Owla)
Ilm. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com.

22.–29.7. Kolmen valtakunnan kesävaellus Kilpisjärvi - Pältsa - Rostadalen (Kavtsi)
Ajatuksena kulkea n. 15 km päivässä kahdeksana kulkupäivänä (lauantaista-lauantaihin), tukeutuen osin vaellusreitteihin, mutta kulkien enemmänkin reittien ulkopuolella poluttomassa maastossa. Alustavasti mielessä rengasreitti jolle lähtö Kilpisjärveltä Malla-laivalla. Rantauduttuamme kuljemme rengasreitin Pältsan ja Rostadalenin alueella palaten Kilpisjärvelle Mallan luonnonpuiston reitin kautta. Korkeuserot merkittäviä, kahlauksia luvassa ja sää voi olla vaativa. Majoittuminen teltoissa. Kaikkinensa vaellus edellyttää hyvää vaelluskuntoa ja aiempaa kokemusta pohjoisen tunturivaelluksista. Tied. ja ilm. Mika Kiiski, kiiski.mika@gmail.com, p. 050 381 3894.

29.7.–6.8. Kesävaellus Urho Kekkosen kansallispuistoon (Geatki)
Perinteeksi muodostunut nuorisovaellus suuntautuu tällä kertaa 40-vuotiaan UKK-puiston erämaaosaan, joelta tuntureille ja taas joelle yöpymään. Majoitus teltoissa. Retken päätteeksi yövymme mökissä. Retkellä ei ole yläikärajaa, joten mukaan mahtuu kaikenikäiset nuoret. Kustannukset retkelle ovat olleet n. 300€/hlö. Tarkka summa koostuu toteutuneista kuluista. Hinta sis. matkat, ruuat vaelluksella, majoituksen mökissä. Ilm. 20.6. menn. Timo Kuusenaho 040 569 4918 tai tkuusenaho@hotmail.com

29.7.–6.8. Kesävaellus Saltfjelletin kansallispuistoon (Owla)
Ilm. 1.6. menn. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com tai Ritva Virrankarille p. 044 530 1606, rullalotta@gmail.com. Mukaan mahtuu 30 hlöä. Sopii Tunturisusivaellukseksi.

12.8. Polkuretki (Kumpe)
Ritojärven kierto (5,2 km) ja Kuusipolku (3 km). Lähtö Joensuusta klo 8. Kokopäiväretki. Kyytijärjestelyjen vuoksi ilm. tärkeää viim. 10.8. kukkonen.pirjo@gmail.com tai p. 041 430 4430.

24.–30.8. Vaellus Kilpisjärvi - Kuohkimajärvi- Gappohytta - Pältsa- Koltaluokta (Kumpe)
Kimppakyydit, yöpymiset teltoissa, omat evät. Reitin pituus n. 70 km. Ensimmäinen ja viimeinen yö majoitus Kilpisjärvellä, Arctis Polar holiday village (35 € / yö/hlö, saunallinen 6 hlön huoneisto x 2) Ilm. Johanna Nevalaiselle 15.7. menn. 050 331 7876. Matkakirje toimitetaan ilmoittautuneille.

2.–3.9. Loppukesän viikonloppuretki Syötteen alueella (Owla)
Ilm. 25.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com. Mukaan mahtuu 6 hlöä.

2.–9.9. Ruskaviikko Susi-Talaksella (Tsietsa)
Syyskerhoviikko Sarmitunturin erämaa-alueeseen tutustuen. Retkeillä voi päiväretkin tai osallistua muutaman yön pienoisvaellukseen. Mahd. kokeilla pienellä ryhmällä retkimelontaa omin varustein. Viikko sopii myös aloittelevalle retkeilijälle. Kimppakyydit. Ilm. 15.8. menn. marjatta.nuutinen@gmail.com tai 040 722 0630.

9.–16.9. Ruskaviikko Ylläksellä (Geatki)
Ruskaviikko toteutetaan nyt Ylläksen maisemissa päiväretkeillen, joko yhdessä tai omaan tahtiin. Viikoksi on varattu mökki Äkäslompolosta. Yhteiskuljetus Huittisista. Ilm. ja tied. 15.8. menn. Juhani Puputti, juhani.puputti@gmail.com, p. 044 339 9943.

9.–17.9. Ruskavaellus Lemmenjoelle (Kavtsi)
Kokoontuminen lauantai-iltana Njurgalahdessa. Alustava reitti: Venekuljetus sunnuntaiaamuna Ravadaskönkäälle ja sieltä hevosenkenkä kultasataman kautta Njurgalahteen perjantai-illaksi. Yöpyminen teltoissa. Päivämatkat ovat 10-15 km. Joillekin päiville tulee melko isoja nousuja. Päivä alkaa olla lyhyt, joten leiriytyminen pyritään hoitamaan 17–18 välillä. Vetäjinä: Juha Kelkka, juhake1960@gmail.com, p. 050 332 3239 / 050 528 4539 ja Markku Arola, markku.arola@kolumbus.fi, p. 0500 777 554.

9.–16.9. Ruskaviikko Susikyrössä, Enontekiöllä (Kumpe)
Mökkipaikat Susikyrössä ja lähiseudulla täynnä; telttapaikkoja on. Kyytipaikkoja ja muuta voi tied.: maija.kakriainen@gmail.com tai 040 765 7644. Ruokailut omatoimisesti. Mahd. myös ruokailla edullisesti Tunturihotelli Vuontispirtissä, joka on ilmoittautumisen yhteydessä mainittava. Kuski on viikon kanssamme ja vie joinakin päivinä päiväretkille, joita Susikyröstä lähtien vetää Jouko Koivu.

Ruskavaellus Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa. (Kumpe)
Osittain autio- ja varaustupiin tukeutuen. Vastuuhenkilö Onni Voutilainen, lisät.: onskivmail.com, p. 050 365 6138.

16.–23.9. Syyskerhoviikko Susi-Talaksella (Owla)
Ilm. 20.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com.

1.10. Vaivio-Pärnävaara –polkuretki Heinälammen laavulle (Kumpe)
Kuljemme metsäteitä, polkuja ja aukkohakkuita pitkin. Matkalla on paikoittain korkeuseroja, mutta edetään leppoisasti taukoja pidellen. Laavulla nautitaan mm. porokahvin tuoksusta ja hyvistä eväistä Ilm. tärkeää kyytijärjestelyjen vuoksi viim. 29.9. kukkonen.pirjo@gmail.com tai p. 041 430 4430. Lähtö klo 9 Vaivion tien varrelta (n. 4 km Polvijärven tiestä). Retken kesto n. 5 tuntia.

7.–14.10. Römppäretki Susi-Kiisa (Kumpe)
Kimppakyydeillä matkat, perillä päiväretkiä kämpältä käsin. Ilm. 1.9. menn. vastuuhenkilölle, Onski Voutilainen

8.–14.10. Römppäviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Ilm. 1.9. menn. Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282, aeno.hamala@gmail.com.

Tunturilatu-lehden 3/2023 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 1.8.2023 osoitteella osatu7997@gmail.com
Verkkosivuille kerhot päivittävät itse tulevat tapahtumat ja ilmoittavat tiivistetyt tiedot myös lehden retkimuistiota varten.

VaVa-leiri Susikyrössä

SUNNUNTAI 30.7. – LAUANTAI 5.8.2023

Kesän 2023 Vauvasta vaariin, Muorista mukeloon -leiri on tänä vuonna Susikyrössä heinä-elokuun vaihteessa vk 31 su 30.7. – la 5.8.2023, järjestäjänä Tsietsa.

Susikyrö sijaitsee luonnonkauniilla paikalla Vuontisjärven rannalla Pallastunturien juurella.

Leiri on tarkoitettu 2007-2016 syntyneille lapsille tutun aikuisen seurassa.

Leiri alkaa kokoontumisella sunnuntai-iltana ja päättyy lauantaina aamupalaan.

Leirillä tutustutaan retkeilytaitoihin monipuolisen ohjelman kautta, mm. tekemällä päivä- tai yönyliretki, harjoittelemalla puukon käsittelyä ja tulen tekoa, vesillä liikkumista, majoittumista teltassa ym.

Leiriohjelmaan kuuluu iltasauna ja iltanuotio.

Leirin osallistumismaksu on lapsilta 80 euroa ja aikuisilta 160 euroa sisältäen ohjelman lisäksi ateriat ja Susikyrön aluemaksun.

Majoittuminen tapahtuu ensisijaisesti omassa teltassa; petipaikkoja kämpissä on rajoitetusti.

Sisämajoituspaikat arvotaan, jos halukkaita on enemmän kuin paikkoja. Asuntovaunulla on mahdollisuus yöpyä ilman sähköliitäntää.

Ilmoittautuminen leirille avautui 1.5. ja ilmoittautua voi aina 30.6. saakka sähköpostilla osoitteessa vava2023@tunturilatu.fi

Kysy peruutuspaikkoja!

Tervetuloa mukaan VaVa-leirille!

Kerro ilmoittautuessa lähtijöiden nimet ja yhdyshenkilön yhteystiedot (sp ja puhelinnumero), lasten iät, majoitustoive ja erityisruokavaliot. Lisätietoja saat tarvittaessa alla olevasta puhelinnumerosta.

Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Mukaan mahtuu noin 40 osallistujaa.

Ilmoittautuminen on sitova, kun ennakkomaksu 50 euroa on maksettu Tsietsan tilille FI17 4786 0010 0755 15, viite 20572. Loppumaksu on maksettava 30.6.2023 mennessä.

Varauksen peruuntumisesta on ilmoitettava välittömästi, viimeistään 15.7.2023. Ennakkomaksua ei palauteta.

Tule mukaan vain terveenä.

Ilmoittautuneille lähetetään leirikirje, jossa on tarkemmat ohjeet.

Leirin johtajana toimii Marjatta Nuutinen p. 040 722 0630, vava2023@tunturilatu.fi

OSTA OMAKSI UUSI TUNTURILADUN AVAIMENPERÄ

Tunturilatu on hankkinut omalla logollaan ja nimellään varustettuja avaimenperiä, jotka tulevat nyt myyntiin.

Avaimenperien kappalehinta on 5 euroa.
Se voidaan myös postittaa sinulle, jolloin kappalehinnan päälle tulee postimaksu.

TILAUKSET: helenius.inka@gmail.com. Liitä tilaukseesi postiosoitteesi. Kun maksusuoritus näkyy Tunturiladun tilillä, saat avaimenperän postitettuna kotiisi. Tunturiladun tilinumero on FI11 4108 0010 3176 86 ja maksun viitenumero on 1410.

Avaimenperiä on myynnissä Tunturiladun tilaisuuksissa!

OUNASJOKIJOTOS 8.–9.7.2023

– Ounasjokilain 40-vuotisjuhlatapahtuma

Päivä tai kaksi joella, ilmoittaudu nyt!

Raattamakosken alta Tepastoon, ja Tepastosta Könkään veneenlaskupaikalle. Yht. 21 koskea, jotka pääosin 1-luokan koskia.

Lauantaina Tepastossa majoittujien ja osallistujien sauna & ruoka Wild Stay Ounasrannan majat, juhlamuistomerkin paljastus, lisäksi iltamat. Sunnuntaina jatketaan Könkäälle.

OSALLISTUMISMAKSUT 2023
- **Omalla "vesikulkuneuvolla" 50 e/hlö/1 vrk tai 75 e/hlö/2 vrk**
- **Järjestäjän toimittamalla kanootilla/kajakilla 90 e/hlö/1 vrk tai 120 e/hlö/2 vrk (sis. kanootin kuljetus ja varusteet: mela, kypärä, pelastusliivit)**
- **Hintoihin sis. opastus, sauna+ruoka Tepastossa lauantaina sekä melontapäivän välipala. Alennusta saat Suomen Ladun 2023-jäsenkortilla -10% ja Njallan jäsenet -20%**

ILMOITTAUDU VIIM. 18.6. SÄHKÖPOSTILLA njallary@gmail.com • Lisätiedot puh. 040 523 2099

- **Tepastossa majoitustarjous -15% (koodilla ounasjoki40) varataan netistä: www.wildstay.fi Alueella myös asuntoauto- sekä asuntovaunu- ja telttapaikkoja.**

Tapahtuman järjestäjät: Tunturikerho Njalla ja Wild Stay Ounasrannanmajat. Tiedotus Suomen Ladun ja Tunturiladun tapahtumakalenterit, Tunturilatu-lehti ja Facebook/tunturiladun keskustelufoorumi

Uudet kangasmerkit ovat nyt saatavissa!

Susijärjestelmä sai uuden arkikäyttöön tarkoitetun susimerkin edelleen käytössä olevan perinteisen merkin rinnalle. Tavoitteena on madaltaa kynnystä susimerkin käytöstä yleensä sekä tehdä susijärjestelmää tunnetuksi. Merkki on kaikille susiarvoille samanlainen.

Tunturiladun merkistä on teetetty myös samantapainen kangasmerkki.

Merkkien taustalla on liimapinta, joten ne voi joko ommella tai silittää kiinni kohteeseensa.

Merkkien hinta on 2 e/kpl tai 5 e/3 kpl.
Saatavana kun "kauppa on auki" eli Tunturiladun tapahtumien yhteydessä tai ottamalla yhteyttä Inka Heleniukseen helenius.inka@gmail.com

Messuilla mukana?

Onko kerhonne mukana messuilla tai suunnitteletteko osallistuvanne johonkin vastaavaan yleisötapahtumaan? Onko Tunturiladun jäsenillä, jotka eivät kuulu kerhoihin, suunnitteilla jotain yhteistä vastaavaa toimintaa?

Kerho tai jäsenrypäs voi järjestää tapahtuman, joka on tarkoitettu tietylle kohderyhmälle, esimerkiksi nuorille tai senioreille, jotka eivät ole Tunturiladun jäseniä. Tärkeintä on tehdä Tunturiladun toimintaa tunnetuksi tuleville jäsenille.

Tunturiladun budjetissa on varattu tälle vuodelle rahaa, jolla Tunturilatu avustaa kerhoja ja jäsenryppäitä tapahtumajärjestelyissä.
Anomukset avustuksesta on tehtävä etukäteen Tunturiladun hallitukselle osoitteeseen hallitus@tunturilatu.fi

Ja jos tarvitsette tapahtumaanne Tunturilatu-lehtiä, niistä voi tehdä varauksen ennen lehden aineistopäivää. Näin saatte mahdollisimman tuoreita lehtiä jakoon. Varaus tehdään osoitteeseen osatu7997@gmail.com

Avain lahjaksi!

Oletko miettinyt, että tunturilatulaiselle mieleinen lahja on kämppäavain. Sen voi ostaa lahjaksi henkilölle joka on ollut Tunturiladun jäsen vähintään vuoden.

TIEDUSTELUT:
Sirpa Alapuranen, p. 050 597 5811
sirpa.alapuranen@luukku.com

KIINNOSTAISIKO SINUA TÄMÄN LEHDEN TEKEMINEN?

Tunturilatu-lehti etsii

TOIMITUSSIHTEERIÄ

vuoden 2024 alusta.

Toimitussihteerin tehtäviin kuuluu lehden aineiston kokoaminen ja käsittely, ulkoasun suunnittelu ja tarvittaessa lehden taitto. Lehden päätoimittajana on Tunturiladun puheenjohtaja. Hän hyväksyy sivut ennen painoon lähettämistä. Toimitussihteerin tehtävä on talkootyötä.

Lehti on tehty vuodesta 2002 lähtien Huittisten Sanoma-lehti Oy:ssä, joka on huolehtinut ilmoitusvalmistuksesta, kuvien käsittelystä, sivujen painokuntoon saattamisesta ja lähettämisestä sekä postituksesta. Lehti on viime vuosina painettu Sanoma Manussa Tampereella. Tätä yhteistyötä on mahdollista jatkaa niin, että siihen sisältyisi myös taitto.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä Paavo Ahoseen pkahonen@gmail.com tai Satu Ojalaan osatu79987@gmail.com

KAUPPA AUKI

MYYTÄVÄT TARVIKKEET

	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Avaimenperä	5,00
Kangasmerkit	2,00/kpl tai 3 kpl/5,00
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus -kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen -kirja	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Maksuasioista:

Tunturiladun pankkitili on **Oma Säästöpankki FI11 4108 0010 3176 86.** Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut.

Tunturiladun tarvikkeita voi tilata yhdistyksen taloudenhoitajalta: helenius.inka@gmail.com
Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti. Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

Puupäitä hiihtelemässä Kekkospuistossa

Ei pelkästään heitä, vaan joukosta löytyi myös vesi- ja kynäpäitä. Mikä kumman kuusihenkinen joukkio mahtoi olla kyseessä? Havaitsemisaika oli 26.3. - 2.4.2023.

No, he olivat Kumpen kokeneita hiihtovaeltajia (5 ukkoa: Reino, Matti, Timo, Kari, Onski ja lady Marjatta Tsietsasta), jotka olivat leppoisalla vaelluksella varaustuvissa yöpyen.

Vaellus alkoi Kiilopäältä jatkuen Rautulammen, Lankojärven ja Suomun ruoktun tupien kautta Kiilopäälle. Leppoisuutta reissulle tekivät pari hiihtelypäivää ilman ahkion vetämistä Rautulammella ja Suomun ruoktulla.

Raututuntureiden nousujen ja laskujen kautta vedetyt ahkiot ja vetäjät saivat hyvän ja viihtyisän yöpaikan pariksi yöksi Rautulammella, arkkitehti Manu Humpin suunnittelemassa ja vuonna 2021 valmistuneessa varaustuvassa.

Kodikkuutta oli myös lisäämässä mukana kulkeva pöytäliina, joka kämpälle saavuttua levitettiin pöydälle Tuomo Jantusen esimerkin siivittämänä. Kevyt juhlatunnelman luoja kynttilän kera.

Luppopäivien hiihtelyt saatiin toteuttaa aurinkoisen sään vallitessa molempina päivinä niin Rautulammelta kuin Suomun ruoktulta. Rautulammelta hiihtelimme Raututuntureita myöten Kuutamokurun kautta Kutturapäälle. Saimme nauttia avarista tunturimaisemista auringon säteitten kera.

Kutturapäällä tämän jutun ”kynäpää” palautteli mieleensä ensimmäistä lapinreissuaan pääsiäislomalla 1966. Silloinen kolmen miehen ryhmä toteutti reissuaan yöpymällä tulilla jossain Kutturapään rinteillä.

Suomun ruoktulla hiihtelimme Kopsusselän rinteillä ja Kopsusjärven harjun maastoissa. Ruoktun vanhan kämpän oven saranointi sai ihailevat kehut insinööri Matilta.

Lumen peittämät ja painamat puut ja pensaat olivat myös ihailun arvoisia kumpareita maastossa. ”Sielu on tanssinut tuntureilla ja ilakoinut toistan sielujen kanssa” totesivat Marjatta ja Kari hiihtopäivän retkimuistion kirjoituksessaan.

Reissun ainut ”jännitysmomentti” todellistui Lankojärven kämpällä: Oliko olemassa Suomujoen vartta kulkevaa ahkio- tai moottorikelkka-uraa Suomun ruoktulle? Perille päästyä teki kolmihenkinen tiedusteluosasto retken Kotakönkäälle, jonka tulos oli, että molempia uria löytyy käyttöömme seuraavan päivän siirtymäurakkaan.

Se oli vaelluksemme vaativin päiväosuus, noin 15 kilometriä. Taukoja tiheästi toteuttaen selvitimme tuon taipaleen.

Kari Varonen

Aitaojan nousu.

Aitaojan sillan jälkeinen nousu taisi olla reissumme rankin; vaati siirtymistä suksilta jalkapatikassa ahkiota vetämään.

Hyvin siitä selvisimme Suomun ruoktun tuvan tunnelmaan. Illan jutuissa pohdimme hetken onnellisuutta Storm Jamesonin ajatuksen johdolla: ”*Onnellisuus syntyy kyvystä tuntea syvästi, nauttia yksinkertaisesti, ajatella vapaasti, panna itsensä likoon ja olla tarpeellinen muille.*”

Säät olivat meille aika suosiollisia: Lumisadetta saatiin Lankojärven kämpälle saavuttua sekä puoli tuntia Kiilopäälle saapumisen jälkeen (tätä katselimme ikkunasta – sisäpuolelta).

Vastatuuli antoi haastetta viimeiselle ahkion vetopäivälle Suomun ruoktulta Kiilopäälle. Muina päivinä meitä ilahdutti ystävämme Aurinko, joka tottakai antoi jokaiselle hyvää reissufiilistä kurkkiessaan puiden välistä tai kullatessaan avaran tunturimaiseman.

Lady Marjatan gps kertoi meidän sujutelleen kuuden päivän aikana suksillamme ahkioiden kanssa tai ilman sitä – leppoisat 90 kilometriä.

Ai niin. Lienee syytä selvitellä nuo pää-nimikkeet; mitä ne pitivät sisällään, jokainen meistä oli vuorollaan pari kertaa jokainen -pää.

Puupäät pitivät huolen kämpälle saavuttua ja siellä ollessa, että kamina antoi sopivat lämmöt tupaan, huolehtivat puupolitiikasta, vesipäät huolehtivat siitä, että ämpärissä oli kylmää vettä ja kattilassa kuumaa vettä tarvitseville, kynäpäät kirjasivat päivän kokemukset yhteiseen retkimuistioon ja huolehtivat kämpän siisteydestä.

Onski Voutilainen

Perillä Kiilopäällä.

Marjatta Nuutinen

Aamuauringon säteitä Rautulammilla.

Matti Lukkari

Vanhan Suomun Ruoktun ovi.

Marjatta Nuutinen

Nämä kokemukset kirjasi ”kynäpää” **Onski Voutilainen** (leppoisalla mielellä)

Kevättä ilmassa.

Tulisiko sinustakin Tunturisusi?

Jokaisella lapinkävijällä, joka arvostaa Lappia ja on kiintynyt sen luontoon, on mahdollisuus Tunturiladun jäsenenä pyrkiä tunturisusien erähenkiseen laumaan.

Tunturisudet ovat susivaatimukset täyttäviä, itsenäiseen vaeltamiseen pystyviä lapinkävijöitä, jotka rajoituksensa tuntien kohtaavat tunturiluonnon ja -maailman.

Heille on tärkeää vaellusharrastuksensa ylläpitäminen ja jakaminen sekä tunturialueilla vastuullisen retkeilyn vaaliminen.

Ensimmäiset sudet vihittiin vuonna 1947. Uudet sudet vihitään juhlallisin menoin joka syksy pidettävissä susiaisissa.

Vuoden 2023 alussa oli vihitty outasusia 66, tunturisusia 1660 ja johtajasusia 189.

Seuraavat susiaiset ovat 21.10.2023 Turussa. Nyt on vielä hyvin aikaa tehdä anomukset kuntoon ja ehtii sitä vielä ainakin puuttuvat kesävaellukset tekemään. Susivaliokunta toivoo, että se saa useita hakemuksia käsiteltäväkseen.

Susivaliokunta pyrkii osaltaan antamaan tukea tämän hienon järjestelmän jatkuvuuden turvaamiseen.

Viime vuonna aloitettiin uusi käytäntö edistää tätä asiaa ja järjestämällä webinaareja, joissa alansa tunnetut henkilöt kertoivat omista retkistään, vaelluksistaan sekä niihin liittyneistä varusteista ja tarvittavista erätaidoista.

Toisena tärkeänä asiana on koettu saada helppo yhteydenpito kerhojen kanssa ja tähän on luotu kerhoaktiivit sähköpostirinki, johon siis kuuluvat kerhojen susivastaavat ja muut halukkaat asiasta innostuneet tunturilatulaiset. Rinkiin pääsee mukaan ilmoittautumalla susivaliokunnan jäsenelle.

Kolmantena toimintana on pyritty aktivoimaan kerhoja järjestämään tunturivaelluksia ja tunturisusivaelluksen kriteerit täyttäviä vaelluksia ja tiedottamaan niistä aktiivisesti, jotta susiksi aikovat löytäisivät hyviä mahdollisuuksia saada vaellukset tehtyä.

Vaellusten vaativuustason kuvaamisessa on hyvä käyttää **Panu Loisan** Tunturivaelluksien vaativuustasokuvauksia. Tunturiladun nettisivuilta löytyy toiminta -kohdasta eri vuodenaikoina tarjolla olevat kerhojen vaellukset kootusti. Tälle kesällekin on tarjolla tunturisusivaelluksen kriteerit täyttäviä vaelluksia.

Susivaliokunta toivoo kaikkien tunturilatulaisen aktiivista osallistumista tämän hienon perinteemme ylläpitämisessä ja jatkuvuuden turvaamisessa ja susivaliokunnan jäsenet vastaavat mielellään kysymyksiin. Yhteystiedot tiedot löytyvät Tunturiladun sivuilta tietoa meistä/tunturisudeksi/susivaliokunta.

Susivaliokunta
Anja Kylävalli